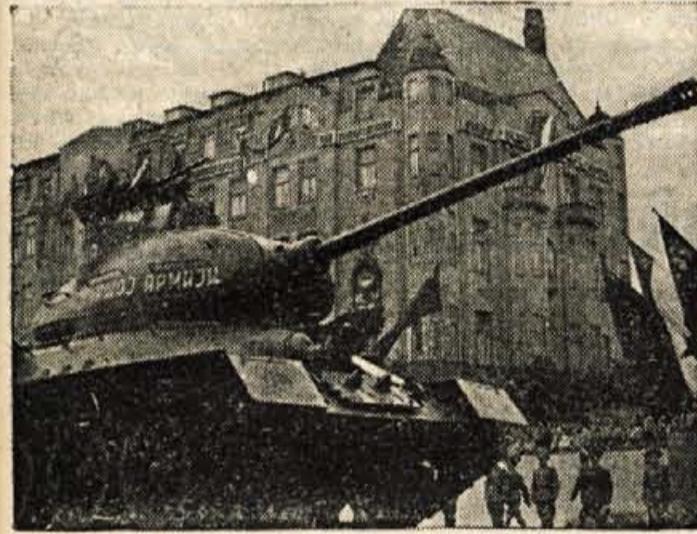

GLAS GORENJSKE

UREJNA UREDNIŠKI ODBOR / ODGOVORNİ UREDNIK SLAVKO BEZNİK / UREDNIŠTVO IN UPRAVA: KRAJN, KOROŠKA C. 6; TELEFON 475; TEK. RAC. PRI NB KRAJN-OKOLICA STEV. 624-T-127 / IZHAJA VSAKO SOBOTO / LETNA NAROCNINA 400 DIN, POLLETNA 200 DIN, ČETRTLETNA 100 DIN, MESEČNA 35 DIN / POSAMEZNA STEVILKA STANE 10 DIN

22. XII. - Dan JLA

Naša armada raste iz slavnih tradicij

Bliža se veliki praznik naših narodov — 22. december. Dan Jugoslovanske ljudske armade. Na ta dan pred trinajstimi leti je osnovan tovarš Tito v vasiči Rudo prvo proletarsko brigado, zameteck bodoče močne Jugoslovanske narodnoosvobodilne vojske.

Ko je aprila leta 1941 sovražnik navalil na našo zemljo, se je neslavna armada kraljevine Jugoslavije sesula, kot hišica iz igralnih kart. Njeni voditelji — degenerirani salonski generali — so se razbežali in jo popihali v inozemstvo. Narod je bil prepričen na milost in nemilost sovražnikovemu besnenju. Tedaj pa se je — na poziv Komunistične partije, partije, v katero edino je imelo preprosto ljudstvo zaupanje — dvignil jugoslovanski proletariat — delavec in kmetje — v veliki boj, ki nam ni prinesel same zmage nad fašizmom, ampak tudi socializem. Spodetka je bil ta boj še slabo povezan in omejen le na manjše akcije. Z nadčloveškimi žrtvami pa je največje stajščim novom domovine uspelo izigrati in rok sovražnika orožje, municijo in opremo — organizirati čete, odredne in bataljone — in iz teh je kot prva zrasla v vzhodni Bosni I. proletarska brigada. In ta enota je po tisočih kilometrih, po nešteh slavnih bitkah, po brezkončnih naporih in žrtvah naredila dolgo pot iz Bosne, preko Hrvatske in Dolenjske — leta 1945 je slavila zmago nad fašizmom prav na Gorenjskem — v Mengšu. Poleg te prve brigade so nastajale nove, formirale so se divizije, rasli korpusi in armije.

Iz krvavih bojev teh enot se je rodila slavna Jugoslovanska ljudska armada, ki je danes ponos naših narodov, saj je ena najmočnejših v Evropi.

Vemo, da nimamo atomskih bomb, atomskih topov in letalonosilk — kar imajo veliki narodi, ki jim gre za osvajanja. Imamo pa — kar drugi nimajo — ljudi, stokrat prekaljene v borbah in zmaghah, ljudi, ki rastejo iz slavnih tradicij preteklosti, ljudi, ki znajo graditi in ustvarjajo najmodernejša obrambna sredstva — od reaktivnega letala do podmornice — pa tudi ljudi, ki znajo brezhibno ravnati s tem orožjem.

Kar je pa glavno: v vsakem našem človeku kljue nezljiva volja; nikdar in nikoli več odstopiti niti pedi zemlje in svobode.

Naj živi Jugoslovanska ljudska armada, zvesti čuvat neodvisnosti, miru in naše bodočnosti!

ZELO POMEMBEN POSVET

„Vrni se zdrav z dela!“

Zagotoviti varnost delavca na delovnem mestu, mora biti stalna skrb vsakega podjetja

V Kranju je bil v ponedeljek sestanek, eden izmed mnogih, ki jih ravno zadaje čase vedno pogosteje organizira republiški Zavod za proučevanje varnosti pri delu po vsej Sloveniji, kjer se je zbralo več kot 100 varnostnih tehnikov in predstnikov delovnih kolektivov skoraj vseh industrijskih proizvodnih podjetij z vse Gorenjske. Navzoč so razen poučnih predavanj nekaterih sodelancev Zavoda, dokaj živahnopravljali o varnosti dela in higieno-tehnični zaščiti v posameznih podjetjih.

Dve dobro pripravljeni pre- v prvi vrsti od življenske ravnanj Ivana Bertoncija »Za- ni delavca. (Oddaljenost do de- kaj je človek najvažejni člen v lovne mesta, dobra prehrana, proizvodnja in Švajgerja »Var- ustrezeno stanovanje itd.)

nost dela pri nas in drugod. Ce upoštevamo trenutne go- spodske težave naše države,

o ne moremo mimo ugotovitve, da zacijs varnostne zaščite in o analitičnem raziskovanju samih po-

nežgod.

Večji del razprave so prisotni posvetili razgovorom o industrijski psihologiji in o ustvarjanju ugodnega vzdusja in pravilnih odnosov med mojstri in delovodji ter delavci. Ravno ugodno vzdusje v predjetju lahko dostikrat prepreči razne nezgo-

de.

Eden najpomembnejših vzro-

kov nastajanja raznih nezgod,

je vsekakor večinoma neustreza-

šči ne kažejo dosti zanimanja

na psihološka priprava delavca

na delo. Ta priprava pa zavisi

meznih delovnih mestih in ne

Predsednik Tito je stopil na indijska tla ENOTNI V BORBI ZA MIR

Bombajsko prebivalstvo je sprejelo predsednika Tita z nepopisnim navdušenjem — »Vrata Indije« okrašena z jugoslovanskimi in indijskimi zastavami — Na poli v New Delhi

Cetrtek, 16. decembra. Danes ogromna množica ljudi, ki je z predvideva, da bo tovarš Tito nepopisnim navdušenjem po- zdravljala prvega evropskega čeha države, ki je stopil na indijska tla. Ob slavoloku »Vrata Indije«, ki je bil okrašen z jugoslovanskimi in indijskimi za- stavami, je dočakal predsednika Tita guverner države Bombay s članji vlade, namestnik indijskega zunanjega ministra in druge ugledne osebnosti indijskega političnega in javnega življenja.

Ob obali, kjer se je izkral predsednik Tito, se je zbrala

Razprava o spremembah družbenega plana

Kranj, 16. decembra.

Danes so se sestali člani Sveta za gospodarstvo Okrajnega ljudskega odbora v Kranju na svoji redni seji, da bi razpravljali predvsem o osnutku Odloka o spremembah in dopolnitvah družbenega plana kranjskega okraja za leto 1955 in razen tega še o nekaterih tekočih, manj važnih gospodarskih vprašanjih.

Osnutek Odloka, o katerem bo razpravljal še Okrajni ljudski odbor na svoji seji 22. t. m., je bil sestavljen na osnovi kvot in izpremenjenih instrumentov zveznega in republiškega družbenega plana. Omenjeni odlok bo treba sprejeti zaradi odvzetja vseh presežkov, ki so bili ostvareni v letošnjem letu, čez prvotni družbeni plan.

Po daljši in izčrpni razpravi je Svet za gospodarstvo sklenil predlagati omenjeni Odlok Okrajnemu ljudskemu odboru v odobritev.

Vse nastale primanjkljaje občinskih odborov, ki s spremembami družbenega plana niso bili pokriti, bodo pa morali ljudski odbori mestnih občin pokriti iz presežkov

v letu 1955. Omenbre vredno je se razprava o osnutku odloka o stanovanjski tarifi ter delitvi in uporabi najemnin za stanovanjske in poslovne prostore na področju

okraja, izvzemali ljudske odbore mestnih občin.

Ko to poročamo, seja Sveta za gospodarstvo še traja.

Zvezna ljudska skupščina je sprejela novi zakon o zdravstvenem zavarovanju

Ker je bilo treba na sistem socialnega zavarovanja vskladiti z razvojem naših družbenih odnosov in izpolniti razne vrzel dosedanjih predpisov, je Zvezna ljudska skupščina konec novembra sprejela nov zakon o zdravstvenem zavarovanju delavcev in uslužencev, ki bo začel veljati s 1. januarjem prihodnjega leta.

Po določbah novega zakona vijo na posredovalnici za delo

so zdravstveno zavarovani delavci, usluženci, upokojenci,

in tudi kmetijski delavci. Iz- danii pa bodo še posebni pred- pis določil, katere osebe, zapo- slene na posestvih kmetijskih gospodarstev, so zavarovane po tem zakonu.

Pravice iz zdravstvenega za- varovanja pa imajo še:

učenci v gospodarstvu in za- čas obveznega praktičnega dela delavci učenih nižjih, srednjih in visokih šol;

osebe (s člani družine), ki jih gospodarske organizacije ali ustanove pošljajo na šolanje ali na strokovno usposabljanje in dobe za ta čas štipendijo ali plačo;

osebe na prostovoljni praksi (volunterji) brez plače;

osebe pri javnih delih, ki jih organizirajo državni organi ali družbene organizacije, če delajo vsaj 6 mesecev in prejemajo nagrado;

osebe, ki se v enem mesecu po prenehjanju delovnega razmerja prijavijo posredovalnicu za delo zaradi zaposlitve, če so bile neposredno prej zavarovane neprekiniteno najmanj 6 mesecev ali s prekinjatimi 12 mesevih začitnimi sredstva in predmeti. Zaostno je, da nekatera podjetja na Gorenjskem niso pokazala prav nobenega zanima- manja za to razstavo, ki bo konec marca tudi v Kranju in katera bo lahko mnogo pripomogla k zmanjševanju nezgod v podjetjih.

osebe, ki se v enem mesecu po končanem šolanju ali od- služenju vojaškega roka prija-

Ja vsebine

- Delavski centri ali taborjenja

- PARTIZANSKE RAZGLEDNICE

- SAROVAN IN SARTRE Ob premieri v PG

- Planincem so se ridružili izletniki

- »Sezona« se je pričela

- LOKA IN LOČANI V NOB

- O dveh daljnjih deželah (Indija in Burma)

- ZENSKI KOTIČEK

- Dejstva o letošnjem delu PD Jesenice

Ekskurzija v Zenico

Okraino Društvo inženirjev in tehnikov na Jesenicah je organiziralo za svoje člane poučno ekskurzijo v Zelezarno Zenico, ki so se jo udeležili inženirji in tehniki iz vsega radovljiskega okraja. Odpotovali so v petek in se bodo vrnili v nedeljo zvečer. Ogledali si bodo vse obrate in tehnične naprave tega modernega železarskega giganta in se seznanili s tamkajšnjim načinom proizvodnje.

Stroške ekskurzije bodo plačala podjetja tega okraja, ki so s tem pokazala pravilno skrb za strokovno izpolnitvijo svojega tehničnega osebja.

STEVILNIM ČESTITKAM OB OBČINSKEM PRAZNINU
MESTNE OBČINE SKOFJA LOKA SE PRIDRUŽUJE TUDI
NAŠE UREDNIŠTVO.

SLAVNE TRADICIJE NOB NAJ BODO LOČANOM TUDI
V BODOČE VODILO.

V BONNU SE JE ZACELA
RAZPRAVA O PARIŠKIH
SPORAZUMIH

V sredo se je začela v nemškem Zveznem zboru prva debata o pariških sporazumih, ki naj bi jih ratificirali v januarju. V bonskem političnem življenju je opaziti precešen nemir pred prvo parlamentarno debato.

Ollenhauer

Vladno deklaracijo že pravljajo. V njej bo kancler Adenauer, kot domnevajo, poudaril pripravljenost Bonna, da bi sodeloval v razgovorih med Vzhodom in Zahodom takoj po ratifikaciji pariških pogodb.

Pred vladno deklaracijo se bodo sestali še ministri in pravki frakcij vladne koalicije, da bi določili nastop in svoje stališče na premieri pariških pogodb v Zveznem zboru.

DEMONSTRACIJE V ATENAH

Te dni so bile v Atenah številne protiameritske demonstracije, katerih se je udeležilo več tisoč studentov. Demonstracije so nastale spričo poročil iz New Yorka, da bo ameriška delegacija v OZN glasovala proti grški resoluciji, ki zahteva samoodločbo naroda na otoku Cipru.

ITALIJANSKA TRGOVINSKA DELEGACIJA V BEOGRADU

V nedeljo je prispela v Beograd Italijanska trgovinska delegacija, ki se bo posajala z našimi gospodarsveniki o sklenitvi novega trgovinskega sporazuma z našo državo, na osnovi razgovorov, ki jih je imel pred kratkim v Beogradu italijanski minister za zunanjost trgovine g. Martinelli.

HAMMARSKJÖLDOVA MISIJA NA KITAJSKEM

Generalni tajnik OZN Dag Hammarskjöld, je prosil kitajsko vlado naj ga obvesti, ali je pripravljena razgovarjati se z njim o ameriških letalcih, ki so jih obosodili na Kitajskem.

Ivo Porenta - Vojko

PROBLEMI PREDVOJAŠKE VZGOJE

Delavski centri ali taborjenje?

Organizacijska oblika dela izvenarmadne vzgoje že dolgo povzroča resne razprave med oblastnimi organi, kakor tudi med komandnimi kadrom centrov izvenarmadne vzgoje v Kranju. Vsekakor te razprave niso odveč, kajti treba je podrobno razmisli, katera oblika dela predvojaške vzgoje bi bila uspešnejša, organizacijsko dostopnejša in gospodarsko najbolj priporočljiva.

Ko govorimo o delavskih centrih, kot eni od oblik predvojaške vzgoje, si oglejmo delovanje delavskega centra v Kranju. V ta center je bilo čez leto vključenih 140 mladincov, ki so 3 ure tedensko obiskovali pouk predvojaške vzgoje v poldanskih urah, torej v svojem prostem času. Zaradi tega podjetja v njihovi odsotnosti niso utrpela nobene škode. Na predavanjih je bila vzorna disciplina, izvzemši nekaterih mladincev, ki so bili zaradi nediscipline oziroma omaloževanja ali zanemarjanja pouka predvojaške vzgoje kaznovani z vzgojnimi oziroma denarnimi kaznimi. Vendar pa niso bili vedno sami neposredno krivi, ker včasih tudi uprave podjetij nimajo razumevanja za pouk. Predavanja so bila vedno skrbno pripravljena in tudi pouk je bil vsestranski. Vsem teoretičnim razlagam so sledile praktične vaje, katere so mladinci težko onramovali zaradi posmanjanja delovnih oblek.

Da je ta način pouka predvojaške vzgoje uspešen, se je izkazalo na kontrolnih, oziroma zaključnih letnih izpitih. Uspeh je bil v splošnem dober, saj je večina mladincev zelo dobro odgovarjala na vprašanja izpitne komisije. Za dober usuh mora biti na razpolago tudi dober in zainteresiran komandni kader.

Okrajni ljudski odbor je finančno obremenjeval samo honorar komandirjem vodov, ki je znašal za vse leto 41.150 din. Nadalje beležimo med izdatke še povračilo stroškov, ki so nastali zaradi pončevanja komandnega kadra, v znesku 10 tisoč din. Razen navedenih ni bilo nobenih dragih izdatkov.

Pa poglejmo še drugo obliko dela predvojaške vzgoje in sicer taborjenje. To naj bi bilo enkrat letno, obvezno za vse mladince. Na taborjenju se sicer obveznik privadi vojaškemu življenju, kar mu koristi pri odsluženju kaderskega roka. Kakovostna predavanja nu-

dijo mladincu vsestransko izobraževanje o vojaški vedi. Na taborjenju mladincu v 96 urah številkom din 4000 in 2000 sostrnjega pouka sicer veliko minimalne zavarovala, dobimo pridobitev. Ce pa dajemo celo pedagoške plati, se nam nechote vrinejo pomisleki, ali ni morda to preveč zgoščeno in prenaporno za mladega človeka? Prav tako je vprašanje, če je posamezni mladinec v 14 dneh lahko dojet ga zavarovala ter za hrano tisto, kar bi mu sicer čez leto. 210.000 din za vseh 100 mladincu pouk v delavskem cenu.

In končno pomislimo še na v poštev tudi za komandni kadar same s to razliko, da je vsakemu komandirju potrebno izplačati še dnevnice za vseh 14 dni. Tu nisem upošteval še stroškov, ki bi nastali v zvezi s prevozom, organizacijo in rezervizit.

Velič je ta račun, ki da mislite! Zato resno preglejmo organizacijsko obliko dela v prihodnjem letu, in skušajmo naj-

Jože Bogataj

Ne zapravljajmo milijonov

S pravilnim odiranjem živalskih kož lahko koristimo sebi in skupnosti

V naši državi, zlasti še v Sloveniji, je zelo razvita industrijska predelava svinjskih in osta-

liških kož. Skoraj vsi usnjeni galanterijski izdelki: aktovke,

razne ženske torbice, kovčki, usnjeni okrasi in celo jopiči so iz svinjskega usnja. Z izvozom teh proizvodov dobiva država dragocene devize.

Toda čeprav odkupimo samo na Gorenjskem letno približno 650 ton raznih živalskih kož, naši industriji še vedno pritrujamkuje surovin, tako da morajo usnjarne obravljati z zmanjšano zmogljivostjo.

Goveja koža, ki jo podjetja odkupujejo na Gorenjskem, je dobre kakovosti, le večkrat je ogrčava. Zato se naši veterinarji trudijo, kako bi goveji živili odpravili te ogre, za kar pa v mnogih krajih pri kmetih ne dobe pravega razumevanja. Ce pa bi se kmetje, zlasti planšarji in sirarji zavedali, koliko manj mleka ima ogrčava živila (25 odstotkov) in da se taka živila tudi ne redi, bi prav govorito ukrenili vse potrebno, da bi jih odpravili. Kako odpravijo goveji živili pa morajo

zlasti paziti klavnice, ki nimajo pravega razumevanja za to de-

lo. Isto velja seveda tudi za telo kožo, ki je še mnogo dragocenejša.

Zbiralnice pa zborejo le približno 10 odstotkov svinjskih kož zaklanih prašičev, 90 odstotkov pa jih ostane na slanini. Mesnice prodajajo potrošnikom kožo za slanino in ne posmisijo, da gredo na ta način milijoni in milijoni v nič.

Ce pri tem posmislimo, da ima koža večjega prašiča tudi 15 in več kilogramov in da bi lahko proizvajalec zanje dobil 3000 dinarjev,

potem je jasno, da ni gospodarsko na tak način uničevati svinjske kože. Gorenjski kmetje je sicer še kar dobro odpravijo svinjske kože in njih bi morale večkrat posnemati tudi klavnice. Zgodi se, da le-te dostikrat svinjsko kožo le »omavžajo« in jo potem prodajajo kot slanino ter tako oškodujejo potrošnika.

Pomembne za našo usnjarško industrijo so tudi kože drobljence in divjadi, zlasti divjadi zajca, katere po večini izvajamo.

S pravilnim odiranjem kož

19. december - praznik Poljan

V Poljanah bodo to nedeljo ka pridobitev za Poljane pa bo že drugič slavili svoj občinski tudi nov kinoprojektor, ki ga je kupilo v počastitev praznika kulturno - umetniško društvo. Tako bodo lahko odslej imeli v Poljanah tudi redne kino predstave.

Vse prireditve bodo v Kulturnem domu.

Bohinj je praznoval

V okviru proslav občinskega praznika so patrulje obiskale partizanske družine.

Ves teden so bile v Bohinju slovesnosti. Bohinjci so praznovali svoje velike dni, ko so pred 13. leti, 12., 13. in 14. decembra pripravljali odpor proti nemškemu okupatorju - ljudsko vstajo. Klub temu, da upor ni popolnoma uspel, ker je bil okupator še v premoči, so ti dnevi ostali Bohinjecem v spominu.

Letos so v počastitev teh dogodkov pripravili lep kulturni spored. Partizanske patrulje, ki sta jih vodila Klemen Rabič in Martin Kavčič, so v zgodbih urah s strelijanjem označile svoj prihod. Sledi so po starih poteh in stecizah in obiskale svoje znance - partizanske družine, ki so jim bile v času borbe v veliko pomoč. Patrulje so mnoge tudi obdarovale. Komajčič iz Podjelja, ki je v borbi marsikaj žrtvoval za partizane, je po vojni postal nekaj malodušen, ker se je ču-

til pozabljenega. Tokrat je bil kar presenečen, ko mu je patrulja izročila darilo in se z njim prijetno pogovorila. Oreharju, partizanskemu očetu iz Uskovnice, so stopile solze v oči, ko se je oglasila patrulja pri njemu in ga obdarila. Obiskali so tudi več partizanskih sodelavcev, sirot in mamic, katerim bodo ostali za vedno v spominu dnevi narodnoosvobodilne borbe. Z očetovsko skrbjo so boriči obdarovali tudi otroke padlih borcev.

Popoldne se je v Stari Fužini zbralo veliko ljudi, ki so v dvorani Kulturnega doma prispevali kulturnemu sporedu. Predsednik Občinskega ljudskega odbora, Martin Zupan, je imel slavnostni govor. Komandanji patrulj so mu poročali, da so svojo nalogo opravili. Na sporedu so bile številne partizanske pesmi in recitacije, ki jih je izvajala skupina bohinjske »Svobode«. Nastopili so tudi tamburaši, mladinci iz Blistrice pod vodstvom Egona Miheliča. Mladi tamburaši, klub temu, da so zbrani v tamburškem zboru šele nekaj mesecev, so navzočim zelo ugajali.

Tudi v pondeljek, torek in naslednje dni, so se vrstile kulturne prireditve po skoraj vseh vasih bohinjskega kota.

F.

J. A.

OB III. OBČINSKEM PRAZNIKU V DOVJEM

Pred 13. leti se je začelo...

Na Mikarjevi hiši bodo odkrili spominsko ploščo

Obšinski odbor Zveze boreev strani v krvi zadušili, vendar niso mogli streti uporniške duha.

Vse uničevanje ni nič pomagalo. Niti smrt ob kolu in v krematoriiju ni mogla steti borbeni zavesti. Ceprav je stečila v uporu kri naprednejših borev, je seme, ki so ga zasejali, ostalo. In ravno v spomin na te slavne dni, bodo

19. decembra vzidali na Mikarjevo hišo spominsko ploščo. ki bo pričala med drugim tudi o tem, da je iz te hiše izšel revolucionar Jaka Rabič, ki je napravil samomor v jami pri Okrogem, da ne bi prišel v roke Nemcem. Plošča bo tudi govorila, da sta padla v upor njegovih bratov Alojz in Maks in da je čez leto dni umrl tudi njihov oče, ki se je izčrpan vrnjal iz taborišča v Nemčiji.

Z. F.

**Dopisujte v
Glas Gorenjske**

borev I. bataljona in ga nagnal po robu proti Poljčam. Ob desetih dopoldne so pričeli Nemci obstreljevati s težkim mitometom in brzostrelnim topom položaje III. bataljona pri vhodu v Drago, istočasno pa je prodrala v dolino močna kolona. V sesturni borbi je imel sovražnik štirinajst mrtvih in dvanajst ranjenih. Od naših pa sta bila ranjena mitra-

borcov I. bataljona in ga nagnal po robu proti Poljčam. Ob desetih dopoldne so pričeli Nemci obstreljevati s težkim mitometom in brzostrelnim topom položaje III. bataljona pri vhodu v Drago, istočasno pa je prodrala v dolino močna kolona. V sesturni borbi je imel sovražnik štirinajst mrtvih in dvanajst ranjenih. Od naših pa sta bila ranjena mitra-

borcov I. bataljona in ga nagnal po robu proti Poljčam. Ob desetih dopoldne so pričeli Nemci obstreljevati s težkim mitometom in brzostrelnim topom položaje III. bataljona pri vhodu v Drago, istočasno pa je prodrala v dolino močna kolona. V sesturni borbi je imel sovražnik štirinajst mrtvih in dvanajst ranjenih. Od naših pa sta bila ranjena mitra-

Ivo Porenta - Vojko

2

Partizanske razglednice

Haika

Med plenom, ki smo ga odvlekli v gore po neuspehi nemški hajki, je bil tudi načrt celotne ofenzive. Tisočkrat smo potem ta načrt prekeli, ker smo ga prepozno našli, toda klub temu ga nismo raztrgali in ga hrani še danes muzej Narodne osvoboditve.

Bilo je tiste dni, ko smo imeli nemški poraz že za gotovo dejstvo in ko pred esesovci, ki so z zavihanimi rokavi in rdečimi rutami za vratovlji besneli pred nami, nismo več treptali. Prepričani smo bili, da ofenzive na Gorenjskem ne zmoremo več.

In vendar se je zgodilo to, kar nismo pričakovali. V noči od 22. na 23. februar 1945. leta je sovražnik v naglici zbral v postojankah na sektorju Golica-Stol-Dobrča, približno 10.000 mož. To so bile enote 14. SS-Pol. Rgt., Pol. Rgt. »Tods« in bele garde. Zasedeli so vse prehode in blokirali operativno področje prvega in tretjega bataljona.

Nemcem ni bilo težko izdelati podroben načrt za napad. Sestavljali ga je sam Rössner, ki je pred ofenzivo zagotavljala svojim poveljnikom, da bodo s partizani zlahka opravili in da se jim potem, če se bodo moralni umikati čez Karavanke, ne bo postavila po robu nobena sila več.

Po načrtu je bil cilj nemškega napada bliskovit izpad iz Begunj in Poljč. Da bi ta bliskovita bitka res presenetila, se je morala pričeti na odsek, kjer sovražniki ne bi pričakovali napada. Pot, ki naj bi jih vodila do zmage, je tvorila steza iz Poljča po robu Poljske planine pod Begunjščico. Bila je takšični klijuc vsega položaja. Od tod naj bi se napad nadaljeval v dveh smereh: proti jugovzhodu v Drago in proti zapadu v

dolino Završnice ter s tem razcepil bataljona. Istočasno naj bi se začel drug udarec iz smeri Tržič-Sv. Ana-Drage po severnih pobočjih Dobrče, vzporedno s tem pa še tretji iz Koščeve Bele preko Valvazorja v smeri Zelenice. Tako bi uničili redzene tretji bataljon v Dragi in onesposobil osamljeni prvi bataljon pod Begunjščico. Po tem porazu bi bilo nemogoče, da bi se gorenjski partizani pred koncem vojne še kako opomogli.

Tudi vreme bi imelo pri tem svojo vlogo. Bil je sneg in silen mrz. V dolini ga v primeri z zimami prejšnjih let sicer ni bilo mnogo, toda v višnah nad 1000 metrov so bili visoki zameti. Steza je bila zasnežena in nemški strategi so mislili, da tam ni ne straž, ne zased.

Dolga zimska noč.

Kulturne iveci

Koncert jeseniške godbe na pihala

V četrtek, 9. t. m., je priredila godba na pihala jeseniške "Svobode" v Sindikalnem domu na Jesenicah celovečerni koncert. Ta koncert je bil posebno pomemben, ker so poleg starejših godbenikov prvič nastopili tudi mladinci. Program, naštirjan pod vodstvom komaj 24-letnega dirigenta Remija Noča, ki je pred 4 leti absolviral jeseniško glasbeno šolo, je obsegal dela Offenbacha, Radiča, Klimša, Učakarja, Parme in dirigenta Noča samega. Njegovi deli "Pod Mežakljo" in "Veselo naprej", ki sta bili prvič izvajani, dajeta mlademu dirigentu in talentiranemu komponistu lepo oceno. Program je bil dobro izvajani in zasluži godba, ki je največja na Gorenjskem, vso pohvalo. S strokovnim izpopolnjevanjem in pridnostjo pa bo gotovo uspelo odpraviti še nekaj manjših napak, ki smo jih opazili v intonaciji in tehniki. Jeseniška godba je s tem koncertom ugodno prestala preizkušnjo za svoje Rostovanje v Ljubljani, kjer bo kot gost Zvezde "Svobod Slovence" nastopila v Unionski dvorani.

Mošnjani so gostovali na Jesenicah

Gledališka družina Prosvetnega društva v Mošnjah je v nedeljo zvečer gostovala na Jesenicah s Kožakovim dramom "Vida Grantova". Ker je uprizorilo istega dne jeseniško Mestno gledališče Tijardovičeve opere "Mala Floram", dvorana Sindikalnega doma, kjer so nastopili gostje, žal ni bila povsem zasedena. Igralcii, ki so skoraj sami delavci in kmetje, so pokazali izredno voljo in prizadovost pri obvladanju svojih vlog. Posebno priznanje zaslужijo tudi za inscenacijo, ki so lo izdelali sami. Izreden talent je pokazala Rezka Vidičeva v vlogi bivše strojepiske, pa tudi ostali igralci kažejo dosti sposobnosti in volje. Poleg igralcem in Gabrijelu Bertoničiu, ki je zamislil in izdelal sceno, gre posebno priznanje tudi požrtvovani režiserki Cilki Merteljnovi. Da bi dosegla gledališka družina Kulturno - prosvetnega društva v Mošnjah v bodoče še boljše uspehe, ji priporočamo večjo pozornost pri izbiri gledaliških del. "Vida Grantova", ki je zahtevna celo za večje odre, je bila za Mošnjane prav gotovo pretežka in bi s kakšno lažjo igro dosegli boljši uspehi.

V Tržiču so izvolili šolski svet

Na množičnem sestanku, ki je bil 10. t. m. v Tržiču, so izvolili nov šolski svet Sole učencov v gospodarstvu. V svetu so zastopani predstavniki tistih podjetij, ki imajo učence v uk. Že ta teden se bodo prvič sezstali in se pomenili o bodočem načinu dela šolskega sveta. Precejšnje težave imajo s predavatelji, ker so razen dveh stalnih vsi ostali le občasni.

Podjetja pomagajo svojim vajencem tako, da jim preskrbe učila. Tega ni storila le Tovarna finega pohištva, čeprav ima v uk. 8 učencev.

V letošnjem šolskem letu so začeli tudi s predavanji o moralni vzgoji.

ki jih je tu vse polno in ki strokovnjakov prof. dr. Steleta morejo zadovoljiti tudi bolj in dr. Emilijanu Cevca se je že razvajeno turistično oko: tu je zaradi tega kipca izkopavanje najprej staro mesto samo, z izredno lepim primerom zaključenega trga; srednjeveške domov nad mestom iz 14. stol. je eden redkih evropskih spomenikov stare grajske arhitekture (mimogrede: čimprej bi se moral muzej iz sedanjih prostorov v Pušalskem gradu prenesti na Krancelj, grad sam pa omogočiti za ogled!); na pobotje Lubnika so prislojene razvaline Starega gradu (stari naziv Wildenback), po izročilu zaradi svoje skrite lege domovanje roparskih vitezov, po Blazniku pa loških vitezov; tu so rezultati arheoloških izkopavanj na Kranceljnu in tudi drugje; tu je Pušalski grad in še marsikaj. Turistično društvo se je zavedalo terenskih možnosti in prednosti ter je zato prilejno graditi poti, ki bi obgradova povezovala. Muzejsko društvo in muzej pa sta se letos lotila arheoloških izkopavanj, priprav za muzej NOB in izvedla svoj Muzejski teden.

Domnevna, da je na kopastem, s travo poraslim Kranceljnu srednjeveški zid, se je izkazala za pravilno: ena tretjina opravljenih del letos je pokazala soliden romanski zid, ki naj bi segal celo v XI. stoletje. Na dvoriščnih izkopavanjih so se pokazali novi, kasnejši zidovi. Najpomembnejša najdba pa je okoli 20 cm velik, krasen broasti kip iz gotike (14. stol.). Kip predstavlja paža (slugo) s svečnikom v roki. Po mnenju

črnec, pa tudi iz primera smrti Luisa Adamiča.

Delo ni nikak privid strahu in smrti, komponirano je po resničnih dejstvih današnje Amerike in prav zato toliko bolj vredno. Saroyan jih je znal prikazati z neprekosljivo poetično močjo in čarom.

Obe enodejanki (Sartrova je v dveh delih) je zrežiral stalni režiser Prešernovega gledališča Igor Pretnar. Sceno in kostume sta zasnova Niko Matul in Milena Kumar. Kot glavna partnerja bosta nastopila pri Saroyanu Anka Cigojeva in Jože Kovacič, pri Sartru pa izmenoma Nada Bavdaževa in Jelica Slardova z Laciem Cigojem. Premiera bo to soboto, 18. decembra. J. Z.

Loško gledališče (KUD "Tone Šifrer") je v sezoni 1954-55 uprizorilo Molierovega "Tartuffa".

Nove knjige za zimske vecere

Mladinska knjiga, ena najaktivnejših naših založb, je pred kratkim zopet izdala dve novi knjigi.

Zelo dolgo čutimo pri nas posmanjanje izvirnih otroških in mladinskih iger, ki bi bile aktualne in času primerne. Z novo zbirko otroških igrič izpod presses mladinskega pisatelja Jožeta Kranca "Nevenka in sonce", se bodo razmeri zopet malo izboljšale. Knjiga, ki je izšla v zbirki Mladinski oder, vsebuje šest zelo živahnih in poučnih enodejank, primernih celo za lutkovno gledališče. Ta drobna brošurica nam bo zlasti koristila še v teh dneh, ko se pripravljamo na praznovanje Novoletne jelke.

Poleg te je izšla zanimiva zgodba o nadarjenih otrocih, ki jim je učenje trn v peti: "Jure in njegova ušesa". Knjigo je napisal G. Bertinetti, iz Aljančnine pa jo je prevedel Albert Sirok. Posrečene in učinkovite ilustracije Attulia Musinisa bodo mladim bralcem na pravile delo še bolj privlačno.

Poleg te je izšla zanimiva zgodba o nadarjenih otrocih, ki jim je učenje trn v peti: "Jure in njegova ušesa". Knjigo je napisal G. Bertinetti, iz Aljančnine pa jo je prevedel Albert Sirok. Posrečene in učinkovite ilustracije Attulia Musinisa bodo mladim bralcem na pravile delo še bolj privlačno.

Zgodba pa nima namena samo prevajalec Jože Dolenc je skrbno pazil na jezik, polna je ostrih zapletov, razburljivih in tragičnih dogodkov, iz vsega pa diha trda, otočna in mrko-sanjava mentaliteta nordijskega človeka.

Za mladino je tudi to pot napisal povest Ivo Zorman. "Svobodni gozdovi" – zgodba mladega fanta, ki je sel k partizanom – nam kaže, da se Zorman vedno bolj uveljavlja ne le kot mladinski pisatelj, ampak tudi kot močan pripovednik.

Pojudnoznanstveno delo Vladimira Kokoteja "Dežele sestri temo", ki sodi po meniju kritikov "med najbolj zrele pisateljeve stvaritve in med blise skandinavske književnosti" pa bo gotovo najbolj razveseli slovensko javnost. Nenadna smrt kmečke žene, ki globoko pretresi njenega sina mornarja, vračajočega še po dolgih letih potikanja po morjih domov, kjer hoče ugotoviti vzrok in krvica materine smrti, je osnovna zgodba te povesti. Pisana je v zgoščeni in sočni besedi (tudi

Roman Olava Duuna "Hojsko temo", ki sodi po meniju kritikov "med najbolj zrele pisateljeve stvaritve in med blise skandinavske književnosti" pa bo gotovo najbolj razveseli slovensko javnost. Nenadna smrt kmečke žene, ki globoko pretresi njenega sina mornarja, vračajočega še po dolgih letih potikanja po morjih domov, kjer hoče ugotoviti vzrok in krvica materine smrti, je osnovna zgodba te povesti. Pisana je v zgoščeni in sočni besedi (tudi

Koroški pevci v Radovljici prisrčno sprejeti

V soboto zvečer je bil v načitalni poklici klicanje se mu približa dekle, ki za majhen deček žaha jetnikom, kadar pač koga privlečejo tja. Ko zve mladenič za njeno bedo, pozabi na svojo nesrečo, ker nosi v sebi žig, kiši ga pobili in odvlekl v zakotno ječo. Tuječ je, brez pravice, izročen na milost in nemilost nahujskanih drhall.

Na njegovo klicanje se mu približa dekle, ki za majhen deček žaha jetnikom, kadar pač koga privlečejo tja. Ko zve mladenič za njeno bedo, pozabi na svojo nesrečo, ker nosi v sebi žig, kiši ga pobili in odvlekl v zakotno ječo. Tuječ je, brez pravice, izročen na milost in nemilost nahujskanih drhall.

Pred začetkom koncerta je drage goste iz zamejstva pozdravil direktor gimnazije Stane Mulej, predsednik mestne občine tovarš Perc in pionirji pa so jim izročili šopke nageljnov.

Spored koncerta, ki ga je vodil pevovodja g. Brelih je bil zelo obsežen in pester in je v glavnem obsegal narodne pesmi. Občinstvu sta najbolj

ugajali Kérnjkova "Ti pubi ja k'na lumpej" in Kramolčeva "Pojdjem v Rute". Pesmi sta bili deležni tako viharnega odobravanja, da so jih morali še enkrat zapeti.

Med sporedom se je za lep sprejem zahvalil Radovljičanom g. Anton Slapar, ki je med drugim dejal: "Karavánke ne smejo ločevati kulturnega življenja Slovencev to je onstran meje, ampak jih morajo še zblíževati."

Po uspehem koncertu pa je bil v Grajskem dvoru prirejen pevovodja g. Brelih je bil zelo obsežen in pester in je v glavnem obsegal narodne pesmi. Občinstvu sta najbolj

sedanje, leta 1863 grajene bazilike, stare zidove, temelje nekdanje romanske starološke cerkve. Ker je ta fara med najstarejšimi na Gorenjskem so domnevali, da so na tem mestu

Skofjeloški muzej: baročna soba

nice železnih puščic, kamnite tudi staroslovanski grobovi, ki krogle kot obrambna sredstva, pa jih doslej še niso našli. V Muzejskem tednu je društvo priredilo razstavo 17 lokalnih rojakov - umetnikov, od Jerneja iz Loke (16. stol.), do najvidnejših predstavnikov sodobne slovenske umetnosti (Šubic, Ažbe, Grohar, Stupica, Seidej, Mihelič). Namen razstave je bil: vzbudit pri ljudeh splošnje do izročil naših umetnikov in ustvariti podlagi za ustanovitev bodočih umetniških znamenitosti propadla.

Tako opravlja loški muzej važno kulturno poslanstvo. Istočasno pa daje velik prispevek za turistični razvoj našega mesta.

SAROYAN IN SARTRE

Pred premiero "Glejte, Amerika!"

v Prešernovem gledališču

Koncert jeseniške godbe na pihala

V četrtek, 9. t. m., je priredila godba na pihala jeseniške "Svobode" v Sindikalnem domu na Jesenicah celovečerni koncert. Ta koncert je bil posebno pomemben, ker so poleg starejših godbenikov prvič nastopili tudi mladinci. Program, naštirjan pod vodstvom komaj 24-letnega dirigenta Remija Noča, ki je pred 4 leti absolviral jeseniško glasbeno šolo, je obsegal dela Offenbacha, Radiča, Klimša, Učakarja, Parme in dirigenta Noča samega. Njegovi deli "Pod Mežakljem" in "Veselo naprej", ki sta bili prvič izvajani, dajeta mlademu dirigentu in talentiranemu komponistu lepo oceno. Program je bil dobro izvajani in zasluži godba, ki je največja na Gorenjskem, vso pohvalo. S strokovnim izpopolnjevanjem in pridnostjo pa bo gotovo uspelo odpraviti še nekaj manjših napak, ki smo jih opazili v intonaciji in tehniki. Jeseniška godba je s tem koncertom ugodno prestala preizkušnjo za svoje Rostovanje v Ljubljani, kjer bo kot gost Zvezde "Svobod Slovence" nastopila v Unionski dvorani.

S tem, da smo vzel Sartra v naš repertoar nikakor ne namenavamo prebiti ledu, ki je napoljen med njegovimi eksperimentalističnimi pogledi na svet in naš socialistično stvarnostjo. Niti malo ne. Marsikom je zelo nujno, če nismo hoteli razbliniti problema, ki ga nakanjuje, da smo ji pridali delo, grajeno v osnovi na istem problemu. Saroyanov poetični realizem sicer ni v skladu s Sartrovim naturalizmom, glede na problem, ki ju veže – nameč rasna diskriminacija, ki je v naši eri počlovečenja odnosno težak greh imperializma – pa je bila rešitev idealna.

Zanimiva je njegova pisateljska pot. Po rodnu Armenec in armensko poreklo se v vsem njegovem delu močno odraža. Amerika je z njim dobila svojega Čehova. Sam pa ni imel prav nič lahke poti do pisateljskega poklica. V opravilčilo za vse "nepriskakovano in presenetljivo" ga zdaj imenujejo z nekaterim navdušenjem "enfant terrible" ameriškega teatra. Samo osnovna šola in številni poti do raznašalca časopisov, vinogradniškega delavca pa do vodje na oddelku poštne pošte, — vse to pač ni dalo sluttiti, kakšna bogastva bo neko daroval človeštvo.

Saroyanovi ljudje verujejo v zmago človeštva in so se pripravljali zanj tudi boriti. V enodejanki "Čuje, ljudje!" so bili mladenič s tem klicem prevpiti svojo nemoč, želi si, da bi se človeštvo strnilo okrog njega in ga obvarovalo vsega groznega in smrti. To grozno prihaja pri Saroyanu samo po sebi, ker je samo po sebi že v ljudeh, kakor je samo po sebi v zverih, ki si zaželete od časa do časa krv. Zapriši so ga, če da je posili pošteno žensko. Perverzna pocestnica je napravila škandal in neznanljiv ljudje so ga pobili in odvlekl v zakotno ječo. Tuječ je, brez pravice, izročen na milost in nemilost nahujskanih drhall.

Saroyanov ljudje verujejo v zmago človeštva in so se pripravljali zanj tudi boriti. V enodejanki "Čuje, ljudje!" so bili mladenič s tem klicem prevpiti svojo nemoč, želi si, da bi se človeštvo strnilo okrog njega in ga obvarovalo vsega groznega in smrti. To grozno prihaja pri Saroyanu samo po sebi, ker je samo po sebi že v ljudeh, kakor je samo po sebi v zverih, ki si zaželete od časa do časa krv. Zapriši so ga, če da je posili pošteno žensko. Perverzna pocestnica je napravila škandal in neznanljiv ljudje so ga pobili in odvlekl v zakotno ječo. Tuječ je, brez pravice, izročen na milost in nemilost nahujskanih drhall.

Podjetja pomagajo svojim vajencem tako, da jim preskrbe učila. Tega ni storila le Tovarna finega pohištva, čeprav ima v uk. 8 učencev. In ko se pribeljejo morilci, je ubit po klasični ameriški metodai, ki jo poznamo iz linčanja v uk. 8 učencev.

Inko se pribeljejo morilci, je ubit po klasični ameriški metodai, ki jo poznamo iz linčanja v uk. 8 učencev.

ki jih je tu vse polno in ki strokovnjakov prof. dr. Steleta morejo zadovoljiti tudi bolj in dr. Emilijanu Cevca se je že razvajeno turistično oko: tu je zaradi tega kipca izkopavanje najprej staro mesto samo, z izredno lepim primerom zaključenega trga; srednjeveške domov nad mestom iz 14. stol. je eden redkih evropskih spomenikov stare grajske arhitekture (mimogrede: čimprej bi se moral muzej iz sedanjih prostorov v Pušalskem gradu prenesti na Krancelj, grad sam pa omogočiti za ogled!); na pobotje Lubnika so prislojene razvaline Starega gradu (stari naziv Wildenback), po izročilu zaradi svoje skrite lege domovanje roparskih vitezov, po Blazniku pa loških vitezov; tu so rezultati arheoloških izkopavanj na Kranceljnem in tudi drugem; tu je Pušalski grad in še marsikaj. Turistično društvo se je zavedalo terenskih možnosti in prednosti ter je zato prilejno graditi poti, ki bi obgradova povezovala. Muzejsko društvo in muzej pa sta se letos lotila arheoloških izkopavanj, priprav za muzej NOB in izvedla svoj Muzejski teden.

"Muzej bi radi pogledali!" - "Od kod pa ste?" - "Od Sv. Ožbolti!" - "No, če je pa tako, bo treba seveda napraviti izjemo, sicer je ob nedeljah muzej zaprt." Kar vseh pot je tu: oče in mati ter trije otroci, Mladina pritegne starejše, ki z zadovoljstvom ogledujejo, kako je včasih bilo in se še marsičesa spomnilo. Sem in tja huškne nasmej izpod zdravih zob in se izgubi v košatih brkih. To smo pa res mi, to je naše! Tako kulturne dobrine vse bolj postajajo resnična ljudska last, vse bolj prevzemajo srca tudi našega preprostega človeka, nekaj odrijenjega od vsega lepega in hrepenevan

18. XII. 1941

18. XII. 1954

18. december 1941 - prelomica starega in temelj novega življenja v Škofji Loki

18. december so si Ločani izbrali za svoj občinski praznik. Tega dan pred trdajstimi leti so šli množično v partizane Številni loški delavci in antifašisti, ki so po tiščetnem zasluževalem prislušku tujcev, po silovitem gmotnem in duhovnem izkorisčanju tuje in domače buržoazije v starji Jugoslaviji, po letih težavne ilegale in upornega podtalnega pripravljanja vsejudske vstaje najnaprednejših borcev, članov KPJ — našli moralno silo in rekli: Ne! Dovolj je! Pokazali so tisto elementarno silo našega ljudstva, ki mu krika po pravici in resnici, po svobodnem in enakopravnem življenju niso mogla odustiti mučenja upornih kmetov v srednjem veku, niti strel v Judenburgu, niti glavnjače in orložniški bajonetni šestojanuarške diktature v starji Jugoslaviji, niti zločinska divljanja fašističnih okupatorjev in njihovih domačih plačancev. Rekli?

ZIVEL II. OBČINSKI PRAZNIK DELOVNEGA LJUDSTVA
SKOFJE LOKE!

Skofja Loka: lep primer zaključenega srednjeveškega trga.

Loka in Ločani v NOB ★

Poročali smo že, da je Mestni odbor SZDL v Škofji Liki za občinski praznik založil I. štev. bodoče periodične poljudno znanstvene revije »Loški razgledi«, ki bodo prinašali tehnične prispevke z vseh področij političnega, gospodarskega in kulturnega življenja Loke in obč dolini. V reviji niso zajeti samo začetki sistematičnega zbiranja gradiva iz NOB, nadve tehniki prispevki o urbanistični zasnovi mesta, o prosvetni problematiki itd. Izpod peresa domačih javnih delavcev, ampak kažejo imena domačinov in drugih, ki so si že tudi v širši javnosti priborili velik ugled, da ima revija tudi znanstveno težo. Omenjamo samo prispevke Franceta Planine (»Kako se je razvila loška pokrajina«), dr. Pavla Blaznika (»Na obisku v Freisin-
gu«) in dr. Emilijana Ceve.

Nekateri odlokmki naj skušajo osvetlit vlogo in pomen Loke v preteklosti pa tudi v sedanjosti in bodočnosti.

V dobi stavki je v Škofji Liki že obstajala osnovna organizacija Komunistične partije, ki je bila sicer maloštevilna. Vendar je odigrala v kasnejših dogodkih odločilno vlogo. Partijska celica je bila sestavljena v glavnem iz proletarskih elementov, ki so bili zaposleni v industriji, poleg tega pa je imela svoje člane tudi v vrstah obrtnikov. Najstarejši član KP, kroat Franc Pfaffar, je bil organiziran leta 1933, celica pa se je formirala v letih 1937-38. Odločilno važnosti za razvoj KP v Liki so številni obiski vodilnih partizanskih funkcionarjev, ki so dajali navodila in pomagali pri delu. Kot ilegalci so v Liki bivali Boris Kraigher, Bojan Kraigher, Ivan Bratko itd., neposreden stik s celico pa je imel tudi Boris Zihler.

Tako je našla okupacija partizansko organizacijo pripravljeno in istočasno, ko je Kutschera v Kranju krčal o večni pripadnost Gorenjske k Rajhu je partijska organizacija preko Tončka Stegnarja in Borisa Zihlerja dobila prve direktive, ki so jasno opredelile naloge in končni cilj. Na Gorenjsko je CK KPS poslal v pomoč organiziranju oborožene vstaje najboljše kade. V Liki so nudili Partiji načelo pomoč tovarši Lojze Kebe-Stefan, Tomo Brejc in Mira Svetina.

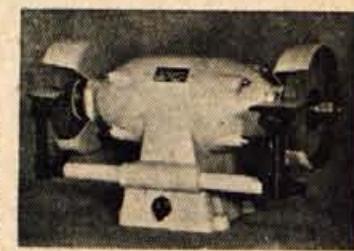
V maju in juniju je bila aktivnost v Liki usmerjena predvsem v zbiranje orožja in pravice za ustanovitev OF. Poleg ga za drugo. Zaradi tega pa so

Nagel razvoj industrije

Sproščene proizvajalne sile so po osvoboditvi prinesle tudi velik razmah industrije, tako da se Loka vedno bolj razvija v dveh smereh: v zgodovinsko-turistično privlačno staro mesto in v izrazito delavsko-industrijsko središče na Trati, kjer sta največja objekta Gorenjske predilnica in lesni kombinat z lesnoindustrijskimi podjetji Jelovica, Lesno - industrijsko podjetje (LIP) in Gradis. V Vincarijih vidno raste elektro - kovinsko podjetje »Motore, Čigar, Izdelki (elektromotorji, brusilni stroji, krožne žage, gasilske črpalki, gasilske armature in sirene) so si osvojili domača pa tudi tuja tržišča. V samem staro mesto pa se zajeda najstarejša loška industrijska veja — izdelovanje klobukov; podjetje »Sešir« izdeluje klobuke in tulce iz zajede in kunčje kože in vse te artekle izvaja v inozemstvo, v zapadno Evropo in celo na druge kontinente. Če k temu prištejemo Strojno - industrijsko podjetje ob novi, asfaltirani cesti ter zraven gimnazije stoečo tovarno »Odeja«, ki izdeluje prešte oblege, smo našli glavne veje loške industrije, ki ustvarja v občini pretežni del narodnega dohodka (83,2% za celotno komuno).

Gorenjska predilnica je bila osnovana leta 1933 s tujim kapitalom, ki je pri nas zaradi poceni delovne sile mogel maksimalno izkoristiti vložene kapacitete, saj so se gibale plače delavcev od 1,10 do 1,50 din in so se malenkostno zvišale še po znanim štrajku tekstilnih delavcev leta 1936. Sele po osvoboditvi je prišla tovarna več ali manj neokrnjena v roke delovnega ljudstva, 10. septembra 1950 je prevzel upravo nad podjetjem delovni kolektiv. Petintridesetčlanski delavski svet se je pričel takoj boriti za kvaliteto izdelkov in za dosledno izvajanje vseh pridobitev in pravic delavškega sa-

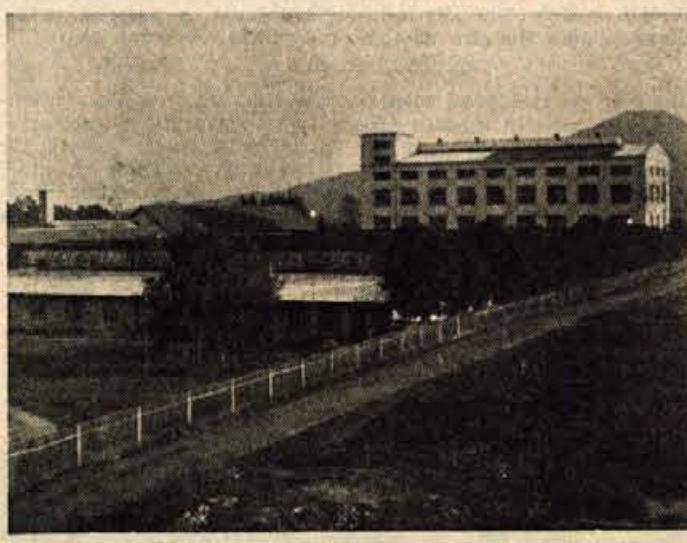
moupravljanja. V zadnjih dneh so zategadelj v tovarni celo letih pa se posebno bori za izboljšanje in obnovo strojev, saj se je le-ta zaradi tudi dvo-mesečnega nepretrganega obra-tovanja v treh izmenah močno iztrošil, stari oblastniki in lastniki pa se itak niso dosti bri-

Brusilni stroj — izdelek podjetja »Motore« v Liki

težavami in zastavlja vse sile za večji procvit podjetja. Tako predstavlja veliko delovno znamgo zlasti premestitev čistilnice iz starih kletnih prostorov predilnice v večje prostore drugega nadstropja nove stavbe, kjer je sedaj mogoče mešati večje količine bombaža. S tem pa so rešili v tovarni istočasno eno izmed večjih vprašanj za čim boljše delovne pogoje, kar je nenehna skrb upravnega odbora: uredili so sodobno urejene garderobe za ženske. Prav tako so v vseh delovnih prostorih položili parket ter s tem občutno zmanjšali število obolenj. V načrtu pa so tudi nove, moderne kopalnice.

Bezne slike enega največjih loških podjetij pa si ne moremo predstavljati, če ne dodamo še dejstva, da so člani kolektiva s prostovoljnimi delom zgradili najlepšo in največjo dvorano daleč naokoli, kjer so raznili sestanki, akademije, gledališke in kino predstavitev pa tudi prireditve.

Zgradba Gorenjske predilnice

gali za izboljšanje proizvodnih vila neodvisno od uvoza posredstev, saj jim je cenena demezna sila in čezurna zaposli-

Delovni kolektiv se uspešno

tev prinašala dovolj zasluga in bori tudi z vsemi nastajajočimi di druge prireditve.

TVD Partizan - zdržuje največ mladine

Med številčno in kvalitetno pregled čez mnogovrstno družbeno delavno društvo v Liki je TVD »Partizan«, ki dosegal pri podatkih že zdalec ne morejo prav lepo uspehe. Vključil se je tudi letos v tekmovanje za pokal Ljudske pravice in je bil v tem dnevniku v okviru tekmovanja objavljen obširnejši članek, ki je skušal podati

veli tudi odbojkarska in košarkarska sekcija, ki sta pripravili vrsto tekmovanj in dosegli že prve uspehe (odbojkari v živahnega delovanja, Medvodah, Idriji in Tržiču; košarkarji v Liki, Kranju in na Jesenicah). V gorenjski nogometni podvezzi je nogometna sekcija sodelovala kar s tremi ekipami: s pionirji, mladinci in I. muštvom. Ustanovili bodo tudi namiznotenisko sekcijo.

Za letošnji občinski praznik nudili tudi pomoč drugim društvom in so nastopali tudi v Šahovski sekciji društva organizirala lepo obiskano simpatiko z republiškim vladincu. Od posameznih vrst so bili skim prvakom Trampužem, svo-

Vrsta mladink TVD »Partizan« iz Škofje Loke, ki je na letošnjem državnem prvenstvu v Zagrebu dosegla 4. mesto, na republiškem prvenstvu pa 2. mesto.

najuspešnejši člani, zlasti Rudi Benedik, najbolj pa seveda vadnic pa je društvo pokazalo mladink I. razreda, ki so na z uspeho akademijo, ki je žela republiškem prvenstvu dosegli v Zagrebu pa IV. mesto, kar pomeni za loško telovadbo doslej največji skupinski uspeh. Mladinke so prav tako gostovala na prijateljskem srečanju v Zrenjaninu, kjer so pokazale visoko stopnjo telovadbe in dostenjno zastopale Slovenijo.

V Škofji Liki so bila izvedena tudi skoraj vsa tekmovanja za okrajno prvenstvo: tako v smučarskih tekih, skokih in slalomu, v lahki atletiki in ljudskem mnogoboru. Povsed so člani domačega Partizana dosegli zavlidljive uspehe in smo o njih že poročali sproti v našem listu. Društvo je svojim člancem, posebno pionirjem in pionirkam, letos omogočilo tudi obmorsko taborjenje v Baški na Kruški.

V svojih vrstah pa ima društvo tudi vse športne sekcije (razen smučarjev), kjer je pa glavni poudarek na množičnosti in pritegovovanju mladine, ki naj se čim bolj vsestransko udejstvuje. Tako sta letos za-

Opomba uredništva: Ker ni

bilo mogoče naenkrat objaviti vsega gradiva o pestri dejavnosti na gospodarskem, kulturnem in društvenem področju občine, opozarjamо, da je v prejšnjih številkah našega

lista, zlasti na gospodarske probleme bodoče komune in na razvoj loške Mestne knjižnice (GG št. 49), na članke o delu društva in organizacij, zlasti na delo KUD »Tone Sifrer« in LT (GG št. 50) ter ZB (GG št. 48).

Slavnostno stran v počastitev občinskega praznika v Škofji Liki je pripravil Andrej Cesen-

Ob obisku predsednika Republike Tita v Indiji in Burmi

Odveh daljnih deželah,

Iz indijske
zgodovine

PRVI EUROPEJCI, ki so prisli v Indijo, so bili Portugalcji. Prišli niso kot prijatelji, marveč kot zavojevalci. Izkoristili so svojo premoč na morju in

Sri Acharaja Vinoba Dali Bhave, voditelj indijskega kmečkega gibanja.

zaplenili ladje indijskih trgovcev. Edini posrednik blaga med proizvajalcem in potrošniki v Evropi, pa celo na Dalnjem Vzhodu in v Indoneziji, so postali na ta način Portugalci. S tem jim je bilo omogočeno neomejeno izkoriščanje domorodcev, saj so dejansko postali gospodarji dežel.

Ko pa so Portugalce izbrisali iz Indije Nizozemci in Angleži, so hkrati prevzeli tudi monopol nad zunanjim trgovino in vse prednosti, ki jih je ta monopol dajal.

V 17. stoletju je Angležem uspelo izriniti iz Indije tudi zadnjega tekmeca — Nizozemce. To je doba vladavine Vzhodno-indijske kompanije, ki je po milijonih skubila indijsko gospodarstvo od 1600. leta do leta 1857.

Evropa je potrebovala dišave, ki jih je imela Indija dovolj. Treba jih je bilo torej čimveč izvoziti iz Indije, vendar za zamjenjavo Evropa ni imela Indiji kaj dati. Zato pač ni ničesar dala, ali pa je dala prav malo. Medtem ko so v letih 1766 do 1768 izvozili iz Indije blaga v vrednosti 6.300.000 funtov šterlingov (okoli 6 milijard 300 milijonov dinarjev), so uvozili v Indijo le za 600.000 funtov šterlingov (okrog 600 milijonov dinarjev) blaga.

Zaradi tako grobega izkoriščanja je padlo v 18. stoletju število prebivalstva v Indiji za tretjino, tretjino obdelovalnih površin pa je prerasla džungla.

Zaradi izkoriščanja, ki je hkrati z razvojem angleškega gospodarstva dobivalo nove ob-

Ko spremljamo predsednika republike tovarnika Tita na njegovi poti v Indijo in Burmo, so naše oči uprte v ti dve azijski deželi. Uradni obisk predsednika FLRJ, ki se kot prvi evropski šef države mudi na obisk v Indiji in Burmi, spremlja z velikim zanimanjem tudi vsa svetovna javnost.

Indija, Burma in Jugoslavija so tri neodvisne države. Svojo neodvisnost so si priborile v stoletnih težkih bojih. Zato jo tudi spoštujejo, in cenijo mir, ki jim omogoča nadaljnji razvoj gospodarstva v ljudskih blaginjach.

Obisk predsednika Tita v dveh, naših držav takoj sličnih deželah, bo nedvomno obrodil bogate sadove in bo močno okreplil mednarodne sile miru. Navdušenje, s katerim sprejema indijsko ljudstvo našega predsednika, je porok za to.

like, a se po vsebinini ni menjalo, je v 19. stoletju v Indiji razsajala 38 krat strašna lakota, ki je terjala 21,5 milijonov človeških življenj.

V odločilnem trenutku, ko je indijska družba stala na prelomnici med starim, patriarhalno-fevdalnim družbenim redom in prvimi začetki kapitalističnega razvoja, so torej, invazija tujih zavojevalcev in njihovi izkoriščevalski nagibi, presekali nit naravnega družbenega prebivalstva.

Ta pisan mozaik narodnosti in

stvu živi precej mešano prebivalstvo. Statistike so zabeležile, da v Indiji ljudje govore 203 jezik in da pripadajo nič manj kot 3.000 verskim sekta. Vendar so pri tem upoštevani res prav vsi jeziki, ki jih govore v Indiji in prav vse verske sekete, kolikor jih je na polotoku. V resnicu pa v Indiji govorijo pravzaprav le 18 jezikov, ki jih uporablja 90 odstotkov vsega prebivalstva.

Prebivalstvo v Kašmire se je sicer odločilo za priključitev k Indiji, a zaenkrat do priključitve še ni prišlo, ker bi to verjetno povzročilo preveč hude krvi v Pakistanu. Ta problem hoče indijska vlada rešiti na nuren način in v duhu medsebojnega sporazumevanja, ker je to splošno načelo njene zunanjne politike.

Kolikor pa Indija že zaradi tolikšnega števila narodnosti, jezikov in ver ni bila dovolj razdeljena, so jo še bolj razkosali tuji upravljalci, da bi tako laže vladali. Pred drugo svetovno vojno je bila celotna Indija razdeljena na 563 držav in državic, razen tega pa je bilo ustanovljenih še 15 britanskih provinc, ki so bile pod izključno upravo britanske administracije.

Ta razdrobljenost Indije, ki je bila največkrat napravljena umetno, predstavlja prav tako precejšnjo oviro hitrejšemu razvoju države kot celote.

(Nadaljevanje prihodnjic)

cesa. Zato ni čudno, da so se ver, deloma ovira sožitje in je ostanki starega tako močno ohranili prav do današnjih dni in predstavljajo močno oviro pri naporih za modernizacijo in razvoj indijskega gospodarstva in družbenih odnosov v Indiji.

Pisan mozaik narodnosti in ver

INDIJA JE OGROMNA DRŽAVA. Po številu prebivalcev je druga na svetu, takoj za Kitajsko. Ima okoli 312 milijonov prebivalcev, po površini pa je enaka Evropi brez Sovj. zvez. Na tem ogromnem prostran-

em prostoru je vse tisto, kar pravzaprav razumemo pod geografskim pojmom Indija, — razdeljeno na tri dominione: na Indijo, Pakistan in Ceylon. Ta delitev se je izvedla na verski osnovi. Pakistan je dobil področje naseljeno z muslimani, Indija pa tisti del ozemlja, ki so ga naseljevali Hindusi. Pri razdelitvi pa je postal med Indijo in Pakistandom nerazdeljen otoček — Kašmir, za katerega

je bil dobitnik Sir Knatsbull, je bil to človek, ki ni želel ničesar drugega kot stopiti v angleško službo.

Zaradi tako grobega izkoriščanja je padlo v 18. stoletju število prebivalstva v Indiji za tretjino, tretjino obdelovalnih površin pa je prerasla džungla.

Zaradi izkoriščanja, ki je hkrati z razvojem angleškega gospodarstva dobivalo nove ob-

razumljivo ne želi govoriti v svoji knjigi), je prepričan, da je njegova naloga na pravem mestu.

NEKAJ ZA NAŠE ŽENE

Če izpadajo lasje

Odpadanje las povzročajo kožne živčne bolezni, 6 g pomarančnega obolenja, lahko pa so temu olja, 2 g limoninega olja, 2 g vzrok tudi slabe lasne korenine, bergamotovega olja, 1 g umetnega padajo lasje zaradi kožnih obroženih olja in $\frac{1}{2}$ g aydroxulen, lahko zdravijo samo tromellala. To premešamo, dodamo zdravnik, specialisti za kožne moč 10 g quillay tinkture, na bolezni, medtem ko izpadanje to pa med ponovnim mešanjem las iz drugih vzrokov lahko sami kapljice destilirane vode in 5 g moč ublažimo ali celo povsem amoniakom. To zopet premešamo s pomočjo odličnega sredstva, za katerega prinašamo tudi točen recept. V apoteki kupimo 1 g kaptola, 1 g rezorcin, $\frac{1}{2}$ g salicilne kisline, 1 g vinske kisline, $\frac{1}{2}$ g ricinovega olja in 10 g 70 odstotnega alkoholnega esencu kateregakoli parfema. Vse to zmešamo in z omenjeno tekočino namažemo laso vsak večer pred spanjem. Pred uporabo je tekočino treba vsakokrat premešati.

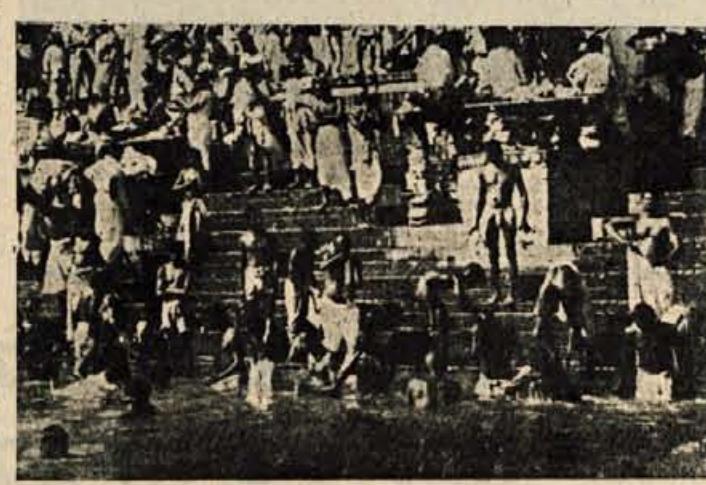
Za nego las podnevi pa je lahko pripravimo sledete aro-matično sredstvo, za katerega potrebujemo 1000 g 70-odstotne

RECEPT

SADNI KOLAC

Penasto vmešamo 10 dkg masla ali masti z 10 dkg sladkorja in 2-4 rumenjake. Nato dodamo 5 žlic mleka, 25 dkg moke ter sneg 2-4 beljakov. Če imamo malo jajc (2), dodamo 1 zavitke pečilnega praška, če je več jajc (4) pa $\frac{1}{2}$ zavitka. To zmes denemo v namazano kožico ali pekačo, povrh pa jo potresememo z $\frac{1}{2}$ kg raznega na-rezane sadja (z marelicami, preskvami, jabolki, hruškami). Če imamo orehe ali lešnike ali mandeljne, jih na debelo zrezemo in potresememo po sadju.

Dve ljubki popoldanski obleki izlahkega volnenega blaga

Kopalci ob sveti reki Ganges

Kopalci Manikarnika

Poizkusite še tole:

RIZEV ZAVITEK

Na mleku skuhamo 30 dkg riža in naredimo testo iz 30 dkg moke, nekoliko mleka, kvasa in soli. Nato ga razvaljamo, pomažemo z rižem, potresememo s sladkorjem, cimetom in nastrganimi lumenimi lupinicami. Če imamo skodelico smetane, tudi to namažemo po testu, sicer pa vzamemo kako drugo maščobo. Testo zvijemo in ga denemo v namazano pekačo. Ko je dovolj shajano, ga lepo rumeno zapečemo.

Praktično krilo z životkom, pod katerim nosimo pulover ali bluzo, in predpasnik, ki popolnoma zaščiti našo domačo obliko

Tipična indijska pokrajina.

razumljivo ne želi govoriti v svoji knjigi), je prepričan, da je njegova naloga na pravem mestu.

Tudi R. večkrat abdira na »posebne navade« sir Hugoja, ki jih je zaradi diskretnosti izpuštil v svojem delu. Ta njegova »saluzija« je večkrat omenjena v njegovih vseh, ki jih je pošiljal v Berlin, v katerih je govoril o »velikih simpatijah« ki jih goji sir Hugo do R.

Vse to je bilo neverjetno do naivnosti in če je Berlin verjetno tej pravljici, je bila to pač zasluga Moysicha.

Moysich je do danes prvi in edini, ki je objavil »Operacijo Cicero« v knjigi. Mnogi so pričakovali, da bodo v knjigi omenjene osebe protestirale. Na splošno presenečenje pa vsebine v knjigi do danes še ni nihče zanikal. Edino Foren office je priznal, da je za časa vojne bilo nekaj »indiskrecij« v britanski ambasadi v Ankari.

Tudi gospodu Bevinu ni bilo težko »diplomatsko« odgovoriti: »Vladi njegovega veličanstva ni nič znanega o stvari,«

ki jih navaja priznani interpelant. In v vsakem primeru to ne bi bil Moysich, ki bi smel dokazati nasprotno.

Odkod potem to javno, v običajnih angleških politike prav gotovo neobičajno, potrdilo.

Zakaj je sir Hugo, ki je glavni junak te afere, tiho? Kot upokojence ima danes vso pravico, da bi karkoli povedal v svojo obrambo.

Zakaj mu Churchill in Eden, njegova predpostavljena iz leta 1943-1944, ne priskočita na pomoč?

Pa poglejmo zakaj!

(Nadaljevanje prihodnjic)

OPERACIJA CICERO

ni bila nemški vohunski podvig

(Nadaljevanje iz prejšnje štev.)

2. Drugi Ribentroppov zet Jenke, prekan in dokaj sposoben človek, ki je nekaj časa upal, da bo nasledil von Papena, potem pa je uvidel, da je pravzaprav na ladji, ki se potaplja, zato je najbolej, če je pravzaprav zapusti. Po podatkih, ki jih je dobil o njem Sir Knatsbull, je bil to človek, ki ni želel ničesar drugega kot stopiti v angleško službo.

3. Tretji von Papenov pomočnik pa je bil Moysich, edini »pravi nacist« na poslanstvu, razen tega še inteligenten in izredno stremuški.

Clovek, ki ga je Moysich imenoval Cicero, (v nemških tajnih dokumentih so ga nazivali drugač), ni bil ne Turak, ne Albanec in ne Grk. Bil je britanski major »R«. Jenke je pozal več let, toda, ne kot njegov sluga. Seznanilo ju je skupno »delo« v Ankari in Istanbulu.

Omenili smo že, da je Jenke dolgo živel na Turškem in si krajal čas s trgovino, špionazo, aferami in drugimi »poslovni« zadavami. Nekaj časa je prodajal »poročila« R-u v prečinku, da je ta človek dvojni, če že ne trojni agent, ki je zagotovo delal za Italijane in morda tudi za Ruse. Imel ga je za Maltežana ali Italijana.

Prvič sta se Jenke in R. srečala pri nekem turškem poslov-

nem človeku 20 kilometrov od Ankare, ne pa na Jenkejevem domu, kot to opisuje Moysich. Tedaj je delal R. Jenkein.

»Gotovo vam je znano, da delam v britanskem poslanstvu, toda odkar je tudi Rusija postala zaveznički Anglie in Amerike, se mi je politika zagnusila. Predsobro se nameče zavedam, da je Evropa zapisana propadu in smrti. Sedaj živim samo že za eno samo stremljenje. Pridobiti si nameče hočem čimveč denarja in po končani vojni pojdem v Južno Ameriko. Vem za rudnik, ki bo prav gotovo zanimal tudi vas. Tam se bo dalo živeti. In še nekaj vam hočem povedati. Naš poslanik gospod Knatsbull ima mladega sekretarja, ki ga na vitez morda tudi vi poznate. To je izredno lep mladenič in kot vse kaže, veže gospoda Knatsbulla nani še nekaj več kot prijateljstvo. Misli sekretar pa ima to slabost lastnost, da strastno igra za denar. Uživa mamilu in se zadolžuje za astronomiske vstre. Pripravljen je storiti karkoli, samo da bi dobil denar. Razumete,

VON PAPEN JE SKEPTIČEN

Pred dvemi ali tremi leti bi Jenke ob podobni ponudbi ponorel od sreče in že bi se videl na mestu von Papena. V oktobru 1943 pa je bil prepričan, da se Nemčija samo še po »čudežnem naključju« lahko izogne porazu.

ZANIMIVOSTI

ZBIRALIŠČE OSAMLJENIH SRC NA KAPRIJU

Sončni otok blizu Neaplja je postal zbiralnišče številnih osamljenih src iz vseh krajev Evrope. Mlade, od samote utrujene dame, «e sprehajajo na promenadi, v rokah pa imajo majhne rdeče robčke. To je znak, ki pomeni, da bi se rade omčile. Ceprav je sezone že konec, je na otoku zaradi te nove mode še veliko število izletnikov.

DOBIL JE 600.000 LJUBAVNIH PISEM

Ceprav je zahodnonemški kancler Adenauer star že sedemdeset let, je v zadnjih petih letih prejel 600 tisoč ljubavnih pisem. Večino teh pisem so mu pisale mlade deklice.

NA SVETU JE ŠE OKOLI 10.000 TJULENJEV

Sivi tjulenji so najredkejša vrsta tjulenjev na svetu. Menijo, da jih živi samo še okoli 10.000. Od teh se jih tri četrtine množi na britanski in skandinavski obali. Prirodoslovci so mnenja, da živi največja skupina tjulenjev na Roni v Severni Škotski, a druga pa na otoku Farne.

198.545 PREKRŠKOV

Po podatkih iz zapisnikov OZN, se v razdobju ene ure na zemeljski površini rodil 4.540 otrok, v istem času pa umre 4.360 ljudi. Več kot 1.200 ljudi se poroči, a 185 se jih loči. Petnajst ljudi je v eni urri žrtev umora, medtem ko je na vsem svetu v šestdesetih minutah 198.545 večjih ali manjših prekrškov. Od tega jih je 187.000 kaznovanih na pripor.

STAVBA BREZ OKEN

Pred kratkim je bila dograjena v New Yorku velika banka samo iz stekla in aluminijastih okvirjev. Največje steklene plošče so dolge 6,7 m, široke 3,4 m in so 1,2 cm debele. Stavba je brez oken, ventilacijo pa regulirajo posebne naprave.

LAHKO BODO LETELI 11.000 KILOMETROV NA URO

Ameriški inženirji so pred kratkim dosegli velik uspeh. Po več letih dela so uspeli dobiti materijalo prihodnosti, ki je mnogo odpornnejša za topoto do najmočnejših današnjih kovin. Nova zlitina kovin bo izdržala temperaturo do 777 stopinj. Aluminij na primer popušča danes že pri temperaturi 93 stopinj, ki nastane pri brzini 1448 kilometrov na uro. Nova zlitina pa bo dopuščala, da bo letalo razvilo brzino na morski gladini do 4827 kilometrov in 11.263 kilometrov v višini 64.000 metrov.

NAJVIŠJA ZENA NA SVETU

Nizozemka Nella Van Deick je najvišja žena na svetu. Visoka je 232 cm. Ko je bila pred kratkim v Berlinu pri modistkinji, da si kupi klobuk, je simpatična prodajalka prišla v zadrgo. Toda hitro se je znašla, skočila na mizo in ji pomerila najmodernejši klobuček.

Dejstva o letošnjem delu PD Jesenice

V Ljubljanskem Dnevniku smo dne 13. novembra 1954 izvedli vzpone na Planjava in Rinke. Za mladino osnovnih šol pa sta bila organizirana dva izleta v Srednji vrh nad Martuljkom.

Organizirali smo več planinskih predavanj za šolsko mladino in odrasle. V novemburu se je predvajal film »Vzpon na Mont Everest« za šolsko mladino.

Da se je omogočila čim večja udeležba članstva in mladine na izletih, turah in predavanjih je društvo krilo del stroškov.

Na množičnih izletih smo specjalno mnogo mladih planinovcev, ki so pokazali zanimanje za gorništvo in plezanje ter se sedaj usposabljajo v alpiniste. Zalet je na dva od izvajenih odbornikov nista strinjala z uresničevanjem programa po načelu kolektivnega dela in odgovornosti, predvsem pa ne z neposrednim sodelovanjem pri skupinskih izletih in delovnih akcijah, zato sta odstopila.

Klub letosnjim izredno slabim vremenskim prilikam so jeseniški alpinisti izvedli v naših gorah precej lažjih in tudi težjih plezalnih vzponov, n. pr. po severnem razlu Javovega, po severni steni Loške stene, na Kloniški Peči in po severni steni Skrlatice. Preplezili pa so tudi razne smeri v Rokavih, Aschenbrennerjevo smer v severni steni Travnika, Hornovo smer v Jalovcu itd.

Planinsko društvo Jesenice je organiziralo samostojni odpravi v francoske in avstrijske gore.

Da je bilo možno izvesti te odprave, je društvo oskrbelo potrebne finančne sredstva, ki so bila na razpolago vsem aktivnim alpinistom. Morda so nekateri, čeprav niso aktivno sodelovali pri delu društva, prispevali izjemne pozornosti!

Na področju gospodarstva se je novi odbor znašel še v posebnih težavah, saj iz obstoječih zapiskov ni bilo razvidno niti materialno stanje društva. Med letom so prihajali stari neporavnani računi in še vedno je bilo treba urejati stanje inventarja.

Tako je izvoliti je Upravni odbor začel urejati vse postopevanje in bivake, ki jih društvo upravlja. Narejene so bile naslednje investicije: koča pri izviru Soče — razširitev in opredelitev Bergantom in Konciču, v ma 385.000 din (v letu 1953 50 drugem pa Trbižan pred Dobročem dinarjev); Tičarjev dom voljem in Dolinskem.

— nova streha in ostala adaptacije del 336.000 din (v letu 1953 pa 150.000 din), Erjavčeva koča — ureditev skupnih ležišč v gospodarskem poslopu, pleskanje in ureditev vodnega sistema 128.000 din (v letu 1953 le 25.000). V koči pod Spičko je bila urejena notranjost, nov rezervoar in nabavljene nove žimnice. Vrednost naštetih adaptacijskih del v tej koči znaša v letu 1954 88 tisoč dinarjev, medtem ko v letu 1953 ni bilo nobenih adaptacij. V koči v Martuljku in bivakih je bila dopolnjena notranja oprema, opravljeno notranje in zunanje pleskanje itd., v skupni vrednosti 8500 din (v letu 1953 pa 5000 din).

Iz tega sledi, da je bilo v letu 1954 investiranih skupno 945.500 din, v letu 1953 pa te 230.000 din. Donos v dvajsetih mesecih lanskega leta je znašal 1.060.000 din, v desetih mesecih letosnjega leta pa 1 milijon 106.000 din.

Za adaptacijska dela na po-

stojankah in zavetiščih je odbor organiziral 19 prostovoljnih delovnih akcij, na katerih je bilo skupaj 315 udeležencev, ki so opravili 2620 efektivnih ur v vrednosti 113.000 dinarjev. Posebno aktivni so bili alpinisti.

Upravni odbor PD Jesenice je pripravil tudi izdajo almanaha »Svet pod Triglavom«, ki zajema predvsem pomembno zgodovinsko gradivo tega področja.

Almanah bo izšel v 3000 izvodih koncem decembra. Vsebina bo zelo pestra, posebno še, ker bo opremljen s številnimi slikami.

Ce nas neobjektivni pisec članka ne bi izrazil, bi tako obširno poročilo o delu društva ne objavili pred občnim zborom.

Vsa ta dejstva je pisec članka namerno prezrl, ali pa mu zaradi odmaknjenosti od društva niso bila znana.

Odbor PD Jesenice

X. PRVENSTVO KRANJA V NAMIZNEM TENISU

Plutova premagala Bogatajevo

Preteklo nedeljo so Kranjanči iz tekmovanja že pred finalom. Novi prvaki Kranja za leto 1954 so naslednji: moški A: Hlebš, moški B: Pogačnik, ženske: Bogataj, mladinci: Pluto, novinai: Pogačnik, pionirji: Zezlin, moški dvojice: Petrovič-Rebolj, mladinci dvojice: Sedel-Teran, mešano dvojice: Bogataj-Ahačič.

V nedeljo

SLOVENIJA : KRANJ

V nedeljo bodo prijatelji bele žogice ponovno prišli na svoj račun. V zgornji dvorani II. gimnazije bo v nedeljo ob 9. uri dopoldne zanimivo srečanje med reprezentancama Kranja in najboljšim moštvom Slovenije. Kranjanči prirejajo ta dvoboje letos že drugič in ga namenljajo obdržati kot tradicionalno prireditve, ki jo bodo vriderili vsake leto konec decembra. Za Slovenijo bodo igrali Jeram, Podobnik, Strunbl in Kocjan, ekipo Kranja pa bodo sestavljali Ahačič, Hlebš, Petrovič in Rebolj.

Šah

Sahovska sekacija tovarne »Stol« na Duplici pri Kamniku je organizirala mladinski sahovski brzoturnir, na katerem so sodelovali štiri ekipe, vsaka s petimi igralci. Vrstni red je bil sledeč: 1. Kamnik 13 točk, 2. Podgorje 10,5 točk, 3. Duplje 4. Titan. Na brzoturnirju posameznikov je v dveh skupinah tekmovalo po 10 igralcev. V prvih je zmagal Majcenovič pred Bergantom in Koncičem, v ma 385.000 din (v letu 1953 50 drugem pa Trbižan pred Dobročem dinarjev). Tičarjev dom voljem in Dolinskem.

Kranjski namiznoteniški igralci so se vrnili

(Nadaljevanje)

LUKSEMBURG — NAJLEPSI VTISI IN NOVA POZNANSTVA

Vožnja z avtobusom iz Saarbrückna v 110 km oddaljeni Luksemburg je bila zelo prijetna. Naš šofer je pozabil potno dovoljenje za avtobus in tako smo morali na meji med Saarsko pokrajino in Luksemburgom prestopiti v drug avtobus, s katerim so nas že čakali igralci in funkcionarji Desch-Tennis kluba Hollerich iz Luksemburga. V Luksemburgu ne pravijo namreč »Tisch-tennis«, temveč »Desch-tennis«. Tako smo zvedeli, da imajo Luksemburžani svoj jezik, ki je precej podoben nemščini, ima pa tudi precej elementov flamsčine, ki se govorita v delu Belgije.

Luksemburg je v pogledu znanje politike povezan z Belgijo, zato smo morali imeti za vstop v Luksemburški belgijski vizo. Mejne formalnosti pa so bile res samo formalnost, ker niti vsem niso pogledali potni list, kaj da bi še iskali posebno vizo. Velika razlika naši proti Nemcem, ki so zelo načitni v tem pogledu.

Naši gostitelji so bili res prijazni. Odpeljali so nas po dolini reke Mosel, ki je mejna reka med Luksemburgom in Nemčijo, proti Luksemburgu; med potjo pa smo si še ogledali veliko radijsko oddajo postajo, ki jo sedaj grade. Glavni oddajni stolp je visok 274 m in sva se z Miletom pri cennitvi višine stolpa oba zmotila ravno za 200 m. Ta radijska postaja bo po izgradnji najmočnejša v Evropi, gradijo pa jo z ameriškim darjem.

Luksemburg je kraljevina, — glavno mesto pa je Luxembourg

pretežni večini od tujškega staja, smo doživeljali malo zamudo.

Ceprav smo v Saarbrückenu na nemškem konzulatu zahtevali nemško visto, prvo, ki smo jo dobili v Zagrebu smo borbili, pa so nam dejali, da je ne potrebujemo; na meji med Luksemburgom in Nemčijo nas pa niso spustili preko. Naš vođa je moral skupaj s šoferjem nazaj v Luxembourg na nemški konzulat, kjer je vize takoj dobil. V Trieru spremem ni bil najboljši, zato pa je bil naš rezultat prvi brez izgubljene točke. Odpričav je to možno pred dve meseциma v Trieru premagalo Španško reprezentanco 7:2.

Naslednji dan smo se oddeliли v Morbach, 80 km oddaljeni kraj v hribih, ki ima precej slično lego kot naša Kranjska gora, na višini 520 m. Tu so nas srejeli zelo prijazno, rezultativno nas je celo župan občine, rezultat dvoba je bil 7:3 za nas. V Morbachu je namenjen tenis & sport št. 1 in je bilo za naše gostovanje ogromno zanimanje. V zelo lepi dvorani se je zbralo nad 400 gledalcev, ki so bili zadovoljni s tremi tekmi, ki so ih osvojili domači igralci. Ekina Morbacha igra v jugozahodni skupini proti nemške lige, skupaj s Saarbrücknom in Beckingenom. Po enočnevnem počitku smo nadaljevali pot preko Koblenza v Viernheim pri Mannheimu, kjer smo imeli zadnje srečanje.

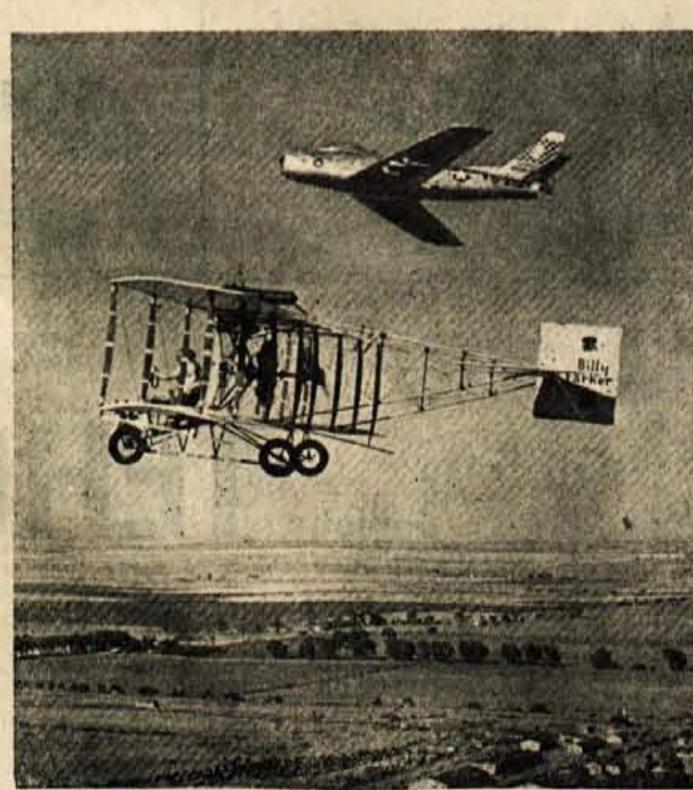
Tudi to smo dobili s 7:3, naslednji dan zutrat na smo v Mannheimu s Taner-ekspresem odvolovali domov.

S polnemu zamudu smo v soboto, 20. novembra zvezdar prisneli v Kranj. Naše tridesetko otovarjanje po Zahodni Evropi je bilo končano. Mislim, da smo namen gostovanja dosegli, kajti spoznali smo nove kraje, nove ljudi in nove igralce namiznega tenisa.

Stanislav Rebolj.

Konec

Srečala sta se!

Za kratki čas

SLABO STRELJANJE

Pred bitko pri Dunbaru (1650) je pregledoval Oliver Cromwell teren. Iza zida je prirčala krogla in malo je manjkal, da ga ni zadel. Njegovi spremilovalci so se iz strahu razpršili na vse strani, Cromwell pa je mirno jahal dalje, nič hitreje kakor prej, se obrnil v smer, iz katere je prišel strel in zapobil: »Ti lump ti, če bi kak moj vojak tako slabo streljal, bi ga dal obesiti!«

*

CRNILO IN PIVNIK

Mathews, nekoč ponos angleškega odra, je imel zdrav hušč v oktobra 1947. leta je ameriški pilot Charles Yeager na raketeleti ni zapustil. Strežnik mu nem letal Bell X-1 letel prvič v vili usta namesto zdravila, v zgodovini hitreje od zvoka.

S tem so letalski konstruktorji dosegli velik uspeh, vendar, »bom pa še en pivnik dar za njih še premajhen.« Pred seboj imajo že nov cilj —

Poizkusili in še nadaljnji poizkus, neslutn razvoj znanosti na navidez nesorodnih področjih in verjetno izgube še mnogih človeških življenj na tveganjih pionirskega letenja, bodo tista sredstva, ki bodo pomagala pri dosegbi novih uspehov v letalstvu.

NEMČIJA — 3 NASTOPI IN 3 ZMAGE

Na poti od Luxemburga v Trieste, ki je moderno zgrajen, v

OBJAVE - OGLASI

Kino sporedi

Trg. podjetje za Gorenjsko
na veliko

„Makca“

KRANJ, Poštna 1
obvešča

vse svoje poslovne prijatelje in kupce, da od 20. do 31. decembra 1954 ZARADI INVENTURE NE BO IZDAJALO BLAGA in to iz galanterijskega skladišča podjetja.

NUDIMO ZASLUŽEK!

Na dom domo za tolčenje cele orehe. Plažilo po dogovoru.

Grosistično podjetje
»PRESKRBA«
Kranj, Titov trg 2

GLEDALIŠČE

MESTNO GLEDALIŠČE JESENICE

Nedelja, 19. decembra ob 11.30:
Tijardović: Mala Floramye — opereta. Zvezze z vlaiki ugodne.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Sobota, 18. decembra ob 20. uri:
Premiera — Saroyan - Sartre »Glejte, Amerika!« — Izven. Mladini prepovedano.

Nedelja, 19. decembra ob 16. uri: Izven in za podeželje. Saroyan - Sartre »Glejte, Amerika!« — Mladini prepovedano.

Torek, 21. decembra ob 20. uri:
Red A in Izven, Saroyan - Sartre »Glejte, Amerika!« — Mladini prepovedano.

Cetrtek, 23. decembra ob 20. uri: Red B in Izven, Saroyan - Sartre »Glejte, Amerika!« — Mladini prepovedano.

Nedelja, 26. decembra ob 16. uri: Izven in za podeželje. Saroyan - Sartre »Glejte, Amerika!« — Naslov v upravi lista.

OPOZORILO

Prešernovo gledališče v Kranju uprizori 28. decembra 1954 premiero — mladinsko pravilico »Pastirček Peter in kralj Briljantina«.

Opozorjamo, da bodo predstave v okviru »Novoletne jelke« vsak dan ob 16. uri premiera pa ob 17. uru in to vključno do 31. decembra. Vse ustanove prosimo, da javijo na upravo gledališča, ako žele zaključene predstave, dan in uro.

Poleg Pastirčka Petra in kralja Briljantina nastopa še Lizička, čarownica, Hudomora, hlapec Gašper, dekla Nanča, Cip-Cop, plamenke rože — planika, encijan, rododendron, mraka ter murnčki, čmrlji, kebilice, pikapolonce itd.

MALI OGLASI

Sprejemem pridno, šole prosto dekle, poštenih staršev, ki ima veselje za popravljanje nogavic. Naslov v upravi lista.

Ugodno prodam dobro ohranjeni radio aparat znamke »Super«. Ropret, Dvorje 36, Cerklje pri Kranju.

Zamenjam moško kolo za tri vrstno diatonično harmoniko. Naslov v upravi lista.

Podpisana Jagodica Frančiška iz Senčurja preklicujem vse nevesnične besede, ki sem jih govorila zoper Maksa Eržen iz Senčurja.

Zdrava upokojenka dobri hranilo in stanovanje za pomoč v gospodinjstvu, po dogovoru tudi za dosmrtno stanovanje. Naslov v upravi lista.

Iščem perico. Naslov v upravi lista.

Slaščičarna-Kavarina Kranj — razprodaja po ugodni cenil inventar, pulte za gostinska podjetja, pisalni stroj in drugo.

Za takojšen nastop služejo trebujemo 4 pomočne delavce z malo prakse v lesni stroki in 7 mizarjev in kolarjev. Ponudbe na Elan, Begunje na Gorenjskem.

Prodam emajliran štedilnik in bakren kotel za žganjekuhu ali zamenjam za drva. — Semen, Kranj, Tavčarjeva 17.

Sprejemem ključavniciarskega vajenca. Pogoji: zdrav, močan, 2 razreda gimnazije ali 6 razredovne šole. Florjančič, ključavniciarstvo, Kranj.

Podpisana U. A. preklicujem sem nepravilno ravnala. Upravniku in upravnemu odboru se zahvaljujem za odstop od kazenskega postopka.

Podpisana Ivanka Wahl, preklicujem in občašujem vse kleverte in žalivke, ki sem jih izrekla ob nakupu tekstilnega blaga v trgovini »Pri Kranjcu« v Kranju in s tem žallila upravniku tov. Srečka Vidmarja in upravnemu odboru. Po izvedeni analizi tekstilnega instituta v Mariboru je doprinen dokaz, da

100 uspehov

na 1 oglas

v našem
tehniku

„KOTEKS“

odkupuje po svojih zbiralnicah in Kmetijskih zadrugah svinske kožo po din 200 za kg za nepoškodovan domačo kožo. — Kmetovalci, klavnice, odrite vse prašice in oddajte kožo najbližji zbiralnici »KOTEKS«, ki Vam plača najvišjo dnevno ceno.

„KNJIGARNA“

Škofja Loka

POZDRAVLJA OB PRAZNIKU
VSTAJE ŠKOFJE LOKE VSE
DELOVNE LJUDI MESTNE
OBCINE IN JIM ČESTITA!

Ljudski odbor mestne občine

Škofja Loka

Čestita ob Prazniku vstaje vsem občanom in vsemu prebivalstvu ter mu želi pri nadaljnjem delu še mnogo uspehov!

Mlinsko podjetje Škofja Loka

čestita vsem delovnim ljudem mesta Škofje Loke
k njihovemu Prazniku ljudske vstaje, 18. decembra!

DELOVNI KOLEKTIV
TOVARNE PREŠITIHODEJ

„ODEJA“

Škofja Loka

se pridružuje čestitkom ob Prazniku ljudske vstaje Škofje Loka

Obveščamo vse potrošnike in odjemalce, da bomo v dneh 20. do 31. decembra vršili inventure v naših anglo skladiščih, od 25. do 31. dec. pa v prodajalni na Maistrovem trgu štev. 4.

V času inventiranja v nobenem primeru ne bomo mogli izvrševati naročil, zato naprošamo cenjene odjemalce, da se z blagom pravočasno oskrbijo.

K Prazniku ljudske vstaje 18. decembra čestitata

Delovni kolektiv

GOSTILNE PRI KOLODVORU

Škofja Loka

DELOVNI
KOLEKTIV

MESNINA

ŠKOFJA LOKA

Delovni kolektiv Tovarne klobukov

„ŠEŠIR“ ŠKOFJA LOKA

ČESTITA VSEM LOČANOM
K NJIHOVEMU PRAZNIKU
LJUDSKE VSTAJE —
18. DECEMBRU!

Cenjenim odjemalcem
se še v naprej priporočamo!

Vsem delovnim ljudem mesta Škofje Loka, posebno zadružnikom, pošilja ob občinskem prazniku, 18. decembra, plamteče pozdrave

KMETIJSKA ZADRUGA ŠKOFJA LOKA

IN JIM ZELI SE
MNOGO USPEHOV PRI
NADALJNJEM DELU

TRGOVSKO PODJETJE „LUBNIK“

sadje-zelenjava,
kurivo in
špecerija
Škofja Loka

čestita ob Prazniku ljudske vstaje Škofje Loka vsem Ločanom

Cenjenim odjemalcem se priporočamo!

Cenjenim obiskovalcem iskrene čestitke k občinskemu prazniku

KINO PODJETJE

»SORA«

Škofja Loka

PRIPOROČAMO SE ZA OBISK!

Ob Prazniku ljudske vstaje

Škofje Loka

čestita vsemu prebivalstvu
mestne občine in mu želi
še mnogo delovnih uspehov

MOTOR ŠKOFJA LOKA

Gradbeno

podjetje

TEHNİK

Škofja Loka

čestita ob Prazniku ljudske

vstaje Škofje Loka

vsem Ločanom in jim želi

nadaljnji uspehov pri njihovem

delu za izgradnjo socialistizma —

za dobrobit vse naše

socialistične skupnosti!!